

|                     |                                                           |
|---------------------|-----------------------------------------------------------|
| <b>Fag:</b>         | <b>SOSIALPEDAGOGIKK -<br/>MED VEKT PÅ UNGDOMSALDER</b>    |
| <b>Kode:</b>        | SO130                                                     |
| <b>Studiepoeng:</b> | 30                                                        |
| <b>Vedtatt:</b>     | Vedtatt av Avdelingsstyret i møte ..... 2005 (sak A../05) |

Studieplan Skolebasert vurdering med vekt på aksjonslæring

## Fagplanens inndeling:

- 1. Innledning**
- 2. Innhold**
- 3. Organisering og arbeidsformer**
- 4. Vurderingsordning**
- 5. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen**

### 1. Innledning

Fagplanen bygger på Rammeplan for sosialpedagogikk, første halvårsenhet, godkjent av KUF i 1990 til bruk ved pedagogiske høyskoler. Den viderefører erfaringer fra studieenheten i sosialpedagogikk fra 1994 - 2003 ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, avdeling for lærer- og tolkeutdanning. Planen inkluderer innsikt fra nyere forskning i fagområdet og har som ambisjon å imøtekomme endrede krav til yrkesutøvelse som følge av endringer i samfunnet.

Studiet har et omfang på 30 studiepoeng som kan inngå som en del av den 4-årige allmennlærerutdanninga eller som videreutdanning. Deler av studiet vil være nettbasert.

Opptaksgrunnlaget til studiet skal til vanlig være 30 studiepoeng pedagogisk teori i 4-årig allmennlærerutdanning, godkjent lærerutdanning eller annen relevant utdanning.

### Målgruppe

Studiet i *Sosialpedagogikk med vekt på ungdomsalder* er utvikla for å imøtekomme behovet for sosialpedagogisk kompetanse hos personer som arbeider med barn og unge i grunnskole, videregående skole og ulike institusjoner. Studiet tar spesielt sikte på å utvikle kompetanse i forhold til funksjoner som kontaktlærer, sosiallærer og rådgiver i skolen. Studiet er også relevant for fagpersoner som arbeider med ungdom i andre sammenhenger.

### 2. Innhold

Sosialisering er et grunnleggende begrep i studiet. Dette angir den prosessen der individet modnes, utvikles og dannes til et tenkende og handlende menneske i en samfunnsmessig sammenheng. Studentene skal gjennom studiet utvikle kompetanse til å analysere og forstå ungdoms oppvekstssituasjon og samtidig utvikle handlingskompetanse for å kunne ta initiativ til og ta del i pedagogisk tiltaksarbeid. Det forebyggende perspektivet vil stå sterkt i studiet. I studiet vektlegges kunnskap både om samfunnsforhold, om individet og om hvordan mennesker og samfunnsforhold påvirker hverandre gjensidig. Et grunnleggende fundament i sosialpedagogisk arbeid er å skape betingelser for inkludering og deltakelse. Bevissthet om utvikling av det flerkulturelle samfunnet og en økende fare for utstøting og segregering av grupper og enkeltindivider blir spesielt vektlagt.

## **Hovedemne 1: Sosialisering og kvalifisering i et flerkulturelt samfunn**

Hovedemne 1 er en overordnet del av studiet som gir retning og grunnlag for resten av studiet. Studentene skal utvikle forståelse for typiske trekk i det flerkulturelle samfunnet og samtidig utvikle innsikt i oppvekst- og livsbetingelser som tilbys i vår tid. Kunnskap om og toleranse for ulikhet og mangfold i det norske samfunnet blir vektlagt. Mye arbeid blir lagt i å forstå enkeltindividets rett og muligheter til å utvikle egen identitet ut i fra eget kulturelt ståsted. Studiet vil hele tida ha dannelsens mål som rettesnor: enkeltindividets selvrealisering og enkeltindividets aktive deltakelse i fellesskapet. Denne delen av studiet vektlegger også samfunnets krav til kvalifisering for enkeltindividet for å kunne oppnå integrasjon og deltakelse i det kompliserte, senmoderne samfunnet.

### **Delemner**

- Det senmoderne samfunnet
- Sosialisering og kvalifisering
- Kulturbegrepet
- Kultur og identitet
- Majoritet- og minoritetskulturer
- Etnisitet

## **Hovedemne 2: Ungdom og kultur**

Studentene skal utvikle kunnskap om og forståelse for ungdom som sosial og kulturell gruppe. Ungdomstida som en spesiell epoke i menneskets liv, både biologisk, sosialt og kulturelt blir vektlagt. I studiet blir begrepet ”ungdomskultur” drøftet og problematisert. Begrepet har tradisjonelt blitt oppfattet som noe ensartet, men nyere ungdomsforskning legger i dag vekt på det mangfoldige i livsstiler, levemåter og uttrykk blant unge. Studiet vektlegger også den økende betydning venner og jevnaldrende har i denne livsfasen.

### **Delemner**

- Ungdom som sosial og kulturell gruppe
- Jevnaldringsgruppas betydning
- Ungdomskultur
- Ungdom fra ulike kulturer
- Jente- og guttekultur

## **Hovedemne 3: Inkludering i en flerkulturell skole**

Skolen som institusjon er en viktig sosialiseringsagent helt fram til 19-20årsalderen. Skolen bidrar vesentlig både i sosialiserings- og i kvalifiseringsprosessen. Skolens rolle og bidrag både til enkeltindividets utvikling og til samfunnmessige integrasjon blir vektlagt. Inkludering i en skole for alle står sentralt i studiet. Studentene skal bli kjent med og utvikle forståelse for de utfordringer fellesskapsskolen står overfor. Læreren skal ha fokus på den enkelte elevs behov og forutsetninger, men samtidig utvikle en læringskultur som innbefatter alle i et fellesskap. Grunnskolens ungdomstrinn og videregående skole står overfor ulike utfordringer. Studiet vil i tråd med Reform 06, se skoleslagene i sammenheng.

## Delemner

- Kultur for læring
- Lærer som leder
- Tilpasset opplæring
- Kommunikasjon og samspill
- Utviklingsprosesser i grupper

## Hovedemne 4: Sosialpedagogisk arbeid

Studentene skal utvikle kunnskap om og innsikt i det sosialpedagogiske arbeidsområdet. Det forebyggende perspektivet står sentralt. Studentene skal få kjennskap til de ulike instanser som samarbeider omkring barn med spesielle behov. De skal drøfte og reflektere over yrkesetiske dilemmaer og tilegne seg kunnskap om lover, regler og rettigheter som gjelder.

## Delemner

- Yrkesetikk
- System- og individperspektiv på arbeid med unge
- Forebyggende perspektiv på arbeid med unge
- Det sosialpedagogiske støttesystem; som eks. PPT, barnevern og flyktningemottak
- Tverretattlig samarbeid
- Lover, regler og rettigheter for barn og unge

## 3. Organisering og arbeidsformer

For å nå målet om økt innsikt og økt handlingskompetanse i arbeidet med ungdom, legges det i studiet vekt på problem- og prosjektorienterte arbeidsformer. Gjennom undervisning og veiledning, litteraturstudier, observasjoner og praktisk erfaring ønskes det at studentene utvikler evne til å forstå, problematisere og se ulike handlingsalternativer i arbeidet med ungdom. Refleksjon over erfaringer fra eget arbeid med barn og unge, vil bli vektlagt. Studiet legger stor vekt på deltakerstyring innafor fagplanens rammer. Arbeidsformer med samarbeid i grupper vil bli særlig vektlagt. Deler av arbeidet vil være organisert som nettbasert samarbeid.

## Obligatorisk studiedeltaking

- Undervisning i hovedemne 1
- Framlegg av PBL-arbeid
- Framlegg av prosjektskisse
- Studievurdering

Nærmere opplysninger om emner og tidspunkter for den obligatoriske studiedeltakinga blir gitt i de årlige undervisningsplanene som blir tilgjengelig på skolens nettsider. Det vises ellers til avdelingsskriv: "Regler for frammøte og studiegang ved Avdeling for lærer- og tolkeutdanning".

## Praksis

Praksis i studiet kan være sosialpedagogisk arbeid i skole eller i andre institusjoner for ungdom. Praksis kan være knytta til egen arbeidsplass for videreutdanningsstudentene. Som praksis regnes både arbeid med undervisning og for eksempel observasjoner, studiebesøk og

annet feltarbeid. Studentene skal utføre et prosjektarbeid i studiet som er knytta til praksis.

## 4. Vurderingsordning

Obligatoriske arbeidskrav

Det vil være fire obligatoriske arbeidskrav knytta til hovedemnene. Arbeidskravene består av både individuelle- og gruppeoppgaver:

- ett PBL-arbeid
- en individuell fagtekst
- en diskusjonsoppgave på nettet
- ett faglig framlegg på samling

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent, og teller ikke ved fastsettelse av endelig karakter. Endelig karakter blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.

## Grunnlag for karakterfastsetting

Karakteren i faget fastsettes på grunnlag av to komponenter som hver teller 50 %.

### Del 1 Underveisvurdering

- Prosjektarbeid i gruppe med utgangspunkt i praksis. Arbeidet skal dokumenteres i en projektrapport.

### Del 2 Avsluttende eksamen

- Individuell, hjemmeksamen som gjennomføres nettbasert, varighet ett døgn.

Både del 1 og del 2 må være bestått for å få karakter i emnet. Ved fastsetting av endelig karakter, er del 2 utslagsgivende.

## 6. Pensum og kunnskapskilder

Foreløpig pensumliste vil foreligge ved studiestart. Justeringer av den foreløpige pensumlista kan gjøres etter samråd med studentene. Endelige pensumliste og hjelpemidler til eksamen skal fastsettes av dekan senest 2 måneder før avsluttende eksamen i faget.

Det knyttes pensum til hvert hovedemne i fagplanen. Samla pensum utgjør ca. 2000 sider. Av dette skal studentene selv velge ca. 200 s. i forbindelse med eget prosjektarbeid. Selvvalgt pensumlitteratur skal ikke være pensumlitteratur studentene har hatt i grunnutdanninga.

### **3. Innhold for studenter som er i utlandet 6. semester .**

#### **Faget i internasjonalt perspektiv**

Studenter som velger å oppholde seg ved et utenlandsk universitet i 3. studieår, får delvis et annet innhold i sitt valgte studieemne. Studenten må velge et universitet som har tilsvarende fag og skal delta i dette studieløpet i et omfang som erstatter undervisning i studiefaget .

Når studieemnet inneholder et valgt prosjekt som er en del av studiet, bør denne delen gjennomføres i utlandet og ha internasjonal vinkling ut fra landet en oppholder seg i. Innhold kan være med fokus på landets kultur, fagspesifikk sammenligning, om skolesystem eller praksisopplæringen.

Dokumentasjon av prosesser, kan utbygges til ulike mappebidrag som forsvares i studiets eksamen (muntlig eksamen eller annen type) etter endt utenlandsopphold.

Før utreise skal studenten skal ha en individuell kontrakt med faglærer. Denne blir da oppfølgingslærer for studenten via LMS.